

שלום עליכם

מתוך טביה החלבון

שני פרקים ראשונים

קטנה

איגרת מאת טביה החלבון אל המחבר

Maggidic style

Tevye vs SA	
- modesty	famous
- less learned	writer
- villagers	tehpetsite
- poor	rich

לכבוד האדון הנכבד וכו', לידידי היקר והאהוב, ר' שלום-עליכם, אלוהים יתן לך בריאות ופרנסה, לך, לאשתך ולילדיך, שיהיה לך הרבה נחת בכל אשר תפנה ותלך, אמן סלה!

קטנה! - חייב אני לומר לך בלשון, שיעקב אבינו אמר בפרשת "וישלח" כאשר יצא נגד עשיו, להבדיל... אבל אם זה אולי לא כל-כך מקובל עליך, מבקש אני ממך, אדוני שלום-עליכם, שלא תבוא אלי בטרונייה, חרוקים פשוט אני, אתה בלי-ספק יודע יותר ממני - מה יש פה לדבר? מכפר מה-אפשר-כבר-לומר, אדם נעשה גם, למי יש פנאי להציץ בספר, או ללמוד פרשה של חומש עם רש"י, או מה? קצת מזל נתמזל, שהקיץ בא, מתכנסים עשירי יהופץ בקייטנות של בויבריק, אפשר לפגוש לפעמים באדם יפה-נפש, ולשמוע מלה טובה. אתה יכול להאמין לי, כשאני נזכר בימים ההם, כאשר ישבת עליידי ביער, הקשבת לסיפורים הטפשיים שלי, זה היה שווה לי כאילו הרווחתי מי יודע כמה! אינני יודע כמה מצאתי חן בעיניך, שתתעסק עם אדם קטן כמוני, אפילו איגרות שתכתוב לו. ולא-כל-שכן להציג את שמי בספר, לעשות ממני שלוש-סעודות שלם, כאילו הייתי פה מי יודע מי, או בוודאי שמוטר לי לומר: קטנה!...

אומנם נכון, ידיד טוב אני לך, שיעזור לי אלוהים בחלק המאה ממה שאני מאחל לך! אתה, נדמה לי, ראית יפה, איך שירתתי אותך עוד בשנים הטובות, כאשר עוד ישבת בקייטנה הגדולה, - אתה זוכר? - קניתי לך בהמה בעד חמישים, והיא היתה מציאה-שלי-גנב בחמישים-יחומש. אלא מה, שביום השלישי נתפגרה? אז אני לא אשם, והא ראייה: למה הבהמה השנייה שנתתי לך גם-כן התפגרה?... אתה בעצמך יודע יפה כמה שהדבר החליא אותי; הסתובבתי ממש בלי ראש! אני יודע? נדמה שבחרתי מן היפה ומן המובחר ביותר, שאלוהים כה יעזור לי וגם לך, אם-ירצה-השם, לשנה החדשה, שיהיה, איך אתה אומר, חדש ימינו כקדם... ולי שאלוהים יעזור בפרנסתי, שאהיה בריא, אני והסוס שלי, להבדיל, ובהמותי שתיחלכנה הרבה, כדי שאוכל לשרת אותך גם להבא בגבינה ובחמאה על הצד היותר טוב, אותך ואת כל עשירי יהופץ, שיתן להם אלוהים הצלחה ופרנסה וכל טוב בהרבה נחת/ולך, על הסירחה שאתה סורח למעני, ועל הכבוד שאתה גורם לי בספר שלך, אומר אני עוד פעם: קטנה! על מה מגיע לי כובע כזה, שעולם מלא אנשים ישמע לפתע, שמן העבר ההוא של בויבריק, לא רחוק מאנאסקוקה, נמצא יהודי שקוראים לו טביה החלבון? אבל יש להניח שאתה יודע מה שאתה עושה, אינני צריך ללמדך שכל, ואיך לכתוב אתה כבר יודע בעצמך, והלאה, בנוגע לשאר הדברים, אני כבר סומך על האופי היפה שלך, שתעשה שם ביהופץ למעני הכל, שתצא לי מן הספר איזו טובה קטנה לפרנסתי. אני באמת, שכה אחיה, זקוק עכשיו מאוד: אני מהרהר, אם-ירצה-השם, שבקרוב אתחיל לחשוב על לחתן אחת הבנות: ואם אלוהים יתן, איך אתה אומר, בחיי, אז אולי אפילו שתיים בבת-אחת... בינתיים תהיה לי בריא ומאושר תמיד, כפי שמאחל לך מכל לב ממני ידיך הטוב טביה.

1

2

3

4

funny
style

מ'ג'ול

now begins to brag

his daughters

attitude to the skettl

according to Gentile, not Jewish calendar

כו, עיקר שכחתי! כשהספר יהיה מוכן, ותרצה לשלוח לי איזה כסף, או שתשלח במחילה לאנאטווקה, על שמו של השוחט. יש לי שם פעמיים בשנה יארצייט, יום-השנה זאת אומרת: פעם אחת בסתיו, לפני חג ה"פוקרונה" של הגויים, ובפעם השנייה בסביבות ה"שנה החדשה" שלהם, - שאז אני, זאת אומרת, יהודי-מנהג-עיר. והלאה, סתם ככה איגרות יכול אתה לשלוח אלי ישר לבויבריק, על שמי, ובזה הלשון: פרדט הוספודינו טגליו מולוצ'נהו יוריי, למסור למען האדון טבל היהודי החלבי.